

**Analiza impactului de reglementare
la proiectul de hotărâre de Guvern de modificare a Hotărârii
de Guvern nr. 333/2018 cu privire la aprobarea unor modele
de acte**

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului de reglementare la proiectul de hotărâre de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 333/2018 cu privire la aprobarea unor modele de acte
Data:	05.01.2024
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Subdiviziunea:	Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală
Persoana responsabilă și datele de contact:	Iulia Haidarlî E-mail: iulia.haidarli@maia.gov.md , Tel: 022 204545
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei:	
<i>a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate</i>	
Problema identificată este riscul răspândirii organismelor dăunătoare și a circulației plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte infestate, în lipsa pașaportului fitosanitar, necesar pe teritoriul Republicii Moldova, pentru determinarea originii lor și trasabilității.	
<i>b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate.</i>	
Proiectul dat va crește nivelul măsurilor fitosanitare de protecție împotriva introducerii sau diseminării pe teritoriul Republicii Moldova a organismelor dăunătoare din alte țări, inclusiv prin intermediul plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte supuse regimului de carantină fitosanitară. În acest context se vor crea premise pentru siguranța fitosanitară a plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte de import și autohtone, pentru achiziționarea lor atât de către persoanele fizice cât și ale celor juridice, în special fermierilor ce cultivă și înființează plantații. Fermierii sunt acei consumatori care sunt afectați economic	

în cazul contaminării materialului săditor și în final al plantației, atunci când se intervine cu măsuri fitosanitare de eradicare prin defrișare pentru prevenirea răspândirii dăunătorilor. Inspectorii fitosanitari, la moment, nu dețin un circuit informațional al trasabilității plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte, integru, deoarece se resimte lipsa unei verigi principale și anume al pașaportului fitosanitar.

În cazul pătrunderii/diseminării pe teritoriul Republicii Moldova a organismelor dăunătoare de carantină, concomitent cu plantele, produsele vegetale și alte obiecte cu un impact major de contaminare, operatorii autohtoni, vor fi direct afectați și vor suporta cheltuieli neplanificate, necesare combaterii acestor dăunători. Totodată, riscul instaurării zonelor de carantină (zonelor tampon/amenințate), care vor limita circulația materialului săditor în aceste zone, dar și a plantelor în general, poate afecta considerabil activitatea economică agrară din zonă. Odată cu autorizarea operatorilor profesioniști pentru eliberarea pașapoartelor fitosanitare și posibilitatea producătorilor de a efectua autocontrolul fitosanitar, avem certitudinea de prevenire și depistare precoce a organismelor dăunătoare de carantină.

Lipsa trasabilității materialului săditor/semincer în circulația plantelor, impun situația când autoritățile responsabile de controlul fitosanitar, nu pot identifica/determina indicatorii de risc continuând să acționeze conform procedurilor specifice fitosanitare, post-factum. În astfel de cazuri, agenții economici ar avea de suferit semnificativ, prin rebut/distrugere a plantelor supuse examinării fitosanitare și determinate ca fiind infestate cu agenți patogeni care nu răspund tratamentelor fitosanitare.

Prin introducerea specificațiilor privind formatul pașaportului fitosanitar în circuitul intern, va fi soluționată problema neconcordanței prevederilor cadrului normativ existent în raport cu monitorizarea trasabilității circuitului plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte și prevenirea riscului fitosanitar, de introducere și diseminare în țară a organismelor dăunătoare, în special prin intermediul loturilor cu material săditor și semincer și a materialului lemnos de import.

În ultimii ani, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, au ajustat măsurile de suport pentru a permite unui număr cât mai mare de producători să beneficieze de suportul statului pentru realizarea investițiilor în înființarea plantațiilor pomicole.

Suprafața totală pe principalele culturi horticole în 2010-2018 a fost în continuă creștere, de la 116,2 la 139,5 mii ha (Sursa: Biroul Național de Statistică, 2019). Aceeași sursă, pentru anul 2022, vine cu cifre privind înființarea plantațiilor noi de livezi pe o suprafață de 715 ha, pe când defrișarea plantațiilor în același an fiind de 2200 ha. Diferența aceasta o realizează ponderea suprafețelor plantațiilor pomicole cu termenul de exploatare depășit, însă o mare parte din defrișări este starea fitosanitară precară a plantației, altfel ele sunt un focar de boli și dăunători necesită un volum mai mare de tratamente chimice fiind și costisitoare pentru întreținere și dăunătoare pentru mediul înconjurător.

Importul de material săditor și semincer horticol pentru anii 2010 - 2019 a fost de 433,5 - 1328 mii bucăți iar exportul, respectiv, de 87,6-3319,3 mii bucăți (Sursa: Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, 2019). Conform datelor statistice, în anul 2022, s-au produs 509 mii bucăți de pomi fructiferi altoiți. Aceste date confirmă accesul materialului săditor/semincer autohton pe piața externă. Producătorii sunt obligați de a exporta produse conforme din punct de vedere fitosanitar. Circuitul materialului săditor pe teritoriul RM într-un volum atât de mare necesită și o supraveghere constantă până la plantarea/exportul lui prin intermediul etichetei. Starea fitosanitară generală a pepinierelor va influența direct dezvoltarea viitoarelor livezi iar circulația pe teritoriul țării a materialului săditor/semincer însoțit de pașaportul fitosanitar va permite inspectorilor ANSA să ducă un control riguros în prevenirea răspândirii bolilor și a dăunătorilor materialului săditor/semincer

Circulația/vânzarea/plasarea în comerț a plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte infestate, duce la prejudicii semnificative, ba mai mult, se pot transforma într-o imagine știrbită a țării la exportul acestor produse. O bună parte a lemnului utilizat în confecționarea paleților din lemn este de import. Un exemplu negativ, din anul 2023, când produsele ambalate pe paleți din lemn infestați cu dăunători în stare vie, exportați în SUA și returnați în Republica Moldova, au adus prejudicii de logistică și verificare, de cca 100 mii USD.

O prioritate în dezvoltarea durabilă a sectorului horticol rămâne producerea materialului săditor autohton cu categorii biologice superioare și stare fitosanitară echivalentă standardelor internaționale. Chiar la etapa de înființare a pepinierelor este necesar un control fitosanitar destul de riguros a materialului săditor deoarece el este la baza înființării plantațiilor multianuale pe teritoriul Republicii Moldova.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

În vederea asigurării ajustării normelor legislative la cerințele actuale precum și a aplicării în mod uniform a prevederilor Legii nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, sunt clar definite câteva cauze care au dus la apariția problemei, necesare de exclus:

1) lipsa trasabilității materialului de înmulțire și săditor și al controlului fitosanitar care este necesar de a fi intensificat atât de producător cât și de autoritatea fitosanitară;

2) concentrare insuficientă a organelor competente pe măsurile de prevenire în raport cu creșterea importurilor de produse cu risc ridicat.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Legislația națională pe domeniul fitosanitar, în contextul Legii nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor prevede necesitatea aplicării modelului pașaportului fitosanitar în circuitul intern, din diverse motive nu a fost introdus în circuitul intern al materialului de înmulțire, săditor, semincer și al lemnului de import. Conform prevederilor normative, pașaportul fitosanitar trebuie să însoțească plantele, produsele vegetale și a altor obiecte autohtone și pe cele de import, în procesul lor de circulație pe teritoriul țării, oferind astfel trasabilitatea produsului. Pașaportul fitosanitar este o etichetă oficială, întocmită și eliberată de organul de control fitosanitar în modul stabilit de legislația națională care însoțește plantele și produsele vegetale autohtone și importate și care atestă că normele și standardele fitosanitare sunt respectate. În intenția de a menține trendul indicatorilor macroeconomici ai domeniului agricol, este necesară asigurarea unui control fitosanitar, pentru a nu admite în continuare înființarea de plantații și circulația plantelor, produselor vegetale și a lemnului care expune riscului investițiile și exploatațiile agricole.

În intenția de a comercializa produse vegetale pe piața UE devine foarte important să ajustăm condițiile pentru circulația acestor produse cu garantarea stării fitosanitare și trasabilitatea produselor, iar lipsa intervenției de completare al cadrului normativ cu stabilirea specificațiilor privind formatul pașaportului fitosanitar pentru circulația pe teritoriul Republicii Moldova a plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte, nu va asigura implementarea conformă a prevederilor legale, iar aceasta va conduce la:

- riscul diseminării în țară a organismelor dăunătoare;
- influențarea economică nefastă asupra operatorilor care pun în circulație plantele, produsele vegetale și a altor obiecte specificate;
- riscul impedimentelor la exportul producției vegetale către țările UE, în condițiile neconformității reglementărilor fitosanitare;
- nerespectarea obligațiilor fitosanitare asumate de către Republica Moldova în cadrul Convenției Internaționale pentru Protecția Plantelor, la care este parte, precum și al Acordului de Asociere dintre RM și UE.

Prin urmare, lipsa modificărilor cadrului normativ național sau întârzierea modificărilor necesare, va genera confuzii în procesul de implementare și aplicare a acestuia. Totodată, nu se asigurată uniformitatea dintre prevederile legislației în vigoare cu cele ale Uniunii Europene pe domeniul plasării pe piață a plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte specificate iar acest moment pune impedimente în circulația materialului săditor și semincer la introducerea lui în comunitate.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Proiectul de hotărâre de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 333/2018 cu privire la aprobarea unor modele de acte este elaborat în vederea completării Legii nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, în special al articolului 83 care textual prevede conținutul și formatul pașaportului fitosanitar și totodată, reglementează prevederile legale ce țin de pașaportul fitosanitar:

- Articolul 65. Registrul operatorilor profesioniști;
- Articolul 69. Trasabilitatea;
- Articolele 78 – 90, care reflectă în linii generale produsele vegetale și alte obiecte pentru care este necesar un pașaport fitosanitar, destinația acestei etichete, obligațiile operatorilor autorizați ș. a.

Acest proiect transpune *Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2017/2313 al Comisiei din 13 decembrie 2017 de stabilire a specificațiilor privind formatul pașaportului fitosanitar pentru circulația pe teritoriul Uniunii și al pașaportului fitosanitar pentru introducerea și circulația în interiorul unei zone protejate* în legislația națională, în conformitate cu cerințele stabilite la nivelul Uniunii Europene.

Aprobarea proiectului în cauză vine să ajusteze cadrul normativ existent în domeniul protecției plantelor și carantinei fitosanitare și implică modificarea:

- Anexa nr. 4, modelul pașaportului fitosanitar din Hotărârea Guvernului nr. 333/2018 cu privire la aprobarea unor modele de acte.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist).

Principalele obiective ale intervenției statului sunt:

- protejarea teritoriului țării împotriva introducerii, răspândirii și/sau migrării, inclusiv din alte țări, a organismelor dăunătoare prin asigurarea trasabilității circulației plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte însoțite de pașaportul fitosanitar;

- importul materialului săditor/semincer și a lemnului doar în condiții sigure și libere de organisme dăunătoare inclusiv celor sub formă latentă:

a) circulația pe interiorul țării doar a produselor vegetale libere de dăunători;

b) investiții asumate de către agenții economici și de către stat, în acele plantații multianuale care fac dovada lipsei organismelor dăunătoare, respectiv asigurând un nivel ridicat de rambursare a investițiilor;

- prevenirea comercializării plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte contaminate, după necesitate - determinarea provenienței lor în baza pașaportului fitosanitar;

- facilitarea mediului de afaceri în comerțul cu produse vegetale cu Uniunea Europeană.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea I. „a nu face nimic”

În cazul în care cadrul legal nu va fi completat cu pașaportul fitosanitar de însoțire a plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte, obligatoriu, există riscul de introducere și diseminare a organismelor dăunătoare și de carantină din alte state și de contaminare și diseminare a organismelor dăunătoare în interiorul țării.

Totodată, se va asigura aducerea actelor normative în concordanță cu legislația în vigoare.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Opțiunea II. În intenția de a menține trendul indicatorilor macroeconomici ai domeniului agricol, este necesar asigurarea unui control fitosanitar, pentru a nu admite în continuare înființarea de plantații și circulația plantelor, produselor vegetale și a lemnului care expune riscului investițiile și exploatațiile agricole. Elaborarea proiectului dat vine să stabilească specificațiile privind formatul/modelul pașaportului fitosanitar pentru punerea în circulația pe teritoriul Republicii Moldova a plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte, autohtone sau importate din țări terțe.

Totodată modelul pașaportului fitosanitar prevăzut în *Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/2313 al Comisiei din 13 decembrie 2017 de stabilire a specificațiilor privind formatul pașaportului fitosanitar pentru circulația pe teritoriul Uniunii și al pașaportului fitosanitar pentru introducerea și circulația în interiorul unei zone protejate* vine să ajusteze modelul din *Hotărârea Guvernului nr. 333/2018 cu privire la aprobarea unor modele de acte* la cerințele fitosanitare înaintate de comunitate și etichetele care sunt necesare la însoțirea materialului săditor destinat exportului. Din cauza diferențelor în ceea ce privește dimensiunea și caracteristicile plantelor, ale produselor vegetale sau ale altor obiecte pentru care este necesar un pașaport fitosanitar, se intenționează să fie asigurat un anumit grad de flexibilitate în ceea ce privește specificațiile privind formatul pașapoartelor fitosanitare. Prin urmare, prin diferite formate de pașapoarte fitosanitare (se anexează), se permite agenților economici să ajusteze după caz, diferențele dintre plante, produse vegetale sau alte obiecte pentru care este necesar un pașaport fitosanitar. De asemenea, modelele respective nu prevăd în mod specific dimensiunea pașapoartelor fitosanitare, dând posibilitatea implementării cât mai apropiate de necesitățile agenților economici. Pașaportul valabil, poate fi atașat la plante, la ambalajele acestora sau la vehiculele în care sunt transportate.

Odată cu aplicarea prevederilor propuse în acest proiect de hotărâre de Guvern, vom obține:

- fermierii își vor asigura investițiile procurând material de calitate;
- reducerea controlului administrativ fitosanitar pentru difuzarea materialului vegetal, supus monitorizării în vederea supravegherii trasabilității, în baza

indicatorilor de risc analizați în perioada de vegetație în pepinieră de către inspectorii fitosanitari ANSA;

- însoțirea materialului săditor și cel semincer de pașaportul fitosanitar, eticheta oficială care confirmă calitatea lui, punerea pașaportului fitosanitar în circulație/practică;

- înlesnirea procesului de depunere a cererii de către producător și evidenței producerii/vânzărilor lui prin introducerea modelului cererii depuse de către agentul economic și a Registrului de evidență al pașapoartelor eliberate.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

La moment nu au fost stabilite și examinate careva opțiuni alternative, deoarece necompletarea treptată și progresivă a legislației fitosanitare naționale cu prevederile legale europene și alinierea graduală la aquis-ul comunitar al legislației naționale duce la riscul de introducere a organismelor de carantină pe teritoriul Republicii Moldova.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Efectele negative ale stării actuale sunt identificate ca:

- Imposibilitatea implementării prevederilor Legii nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor;

- Riscul de răspândire în țară, a organismelor dăunătoare, în special de carantină, și răspândirii prin intermediul plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte specificate în anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 356/2012;

- Riscul creșterii amenințării asupra sănătății plantelor, la import, cauzat de speciile dăunătoare plantelor și produselor vegetale care prezintă un pericol mai mare de a fi introduse în Republica Moldova din cauza globalizării comerțului și a schimbărilor climatice;

- Riscul neintervenirii rapide și eficiente în cazul eminenței unui risc mai mare de a introduce în Republica Moldova specii dăunătoare plantelor și produselor vegetale;

- Riscul impedimentelor în circulația plantelor și a produselor vegetale din cauza lipsei unor prevederi legale ajustate la normele comunitare;

- Riscul pierderilor economice urmare a procurării materialului săditor/semincer atât de import cât și autohton infectat cu bacterii/virusuri, care

sunt foarte dificile de combătut, ori chiar imposibil (inclusiv cheltuieli la defrișarea plantațiilor multianuale);

- Riscul de a risipi mijloacele financiare bugetare, a subvențiilor alocate pentru înființarea plantațiilor, în cazul plantării materialului infectat/infestat.

Efecte pozitive ale actualei situații nu au fost identificate.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiunea recomandată prin aprobarea proiectului de hotărâre de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 333/2018 cu privire la aprobarea unor modele de acte, va completa cadrul normativ existent, necesar prevenirii, introducerii sau răspândirii în masă al organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină și organismelor dăunătoare de carantină. Totodată, introducerea pașaportului fitosanitar în circuitul intern va permite accesul cumpărătorilor la un material săditor de calitate.

Operatorii cultivă și comercializează plantele, produse vegetale specificate în lipsa pașaportului, fapt ce nu implică responsabilități pentru starea fitosanitară, calității și trasabilității acestora. Aceste activități implică mai mulți factori care contribuie la un impact economic, social și de mediu.

Atât pentru autoritatea competentă cât și operatorul profesionist autorizat cheltuieli suplimentare pot fi doar cele de multiplicare a etichetelor. Eliberarea etichetelor vor constitui sume conform *Hotărârii de Guvern nr. 90/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, precum și a Nomenclatorului serviciilor prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și a tarifelor la acestea.*

Beneficii:

- etichetele care vor însoți plantele, produsele vegetale și alte obiecte vor asigura trasabilitatea lor, fiind un indice întru prevenirea răspândirii organismelor dăunătoare;

- garantarea siguranței sub aspect fitosanitar, libere de organisme dăunătoare, ale plantelor și produselor vegetale specificate importate din țări terțe;

- suprafețe agricole protejate de invazia organismelor dăunătoare asigurate prin posibilitatea de acțiune a agențiilor economice și a instituțiilor în caz de depistare a unor organisme dăunătoare reglementate sau de carantină;

- productivitate stabilă a culturilor agricole cultivate;
- diminuarea multiplicității tratamentelor fitosanitare și protejarea florei și faunei utile.

Impactul:

- Neadmiterea comercializării, propagării, diseminării produselor vegetale care nu au o stare fitosanitară satisfăcătoare sau conform cerințelor fitosanitare:

- Identificarea exactă a materialului săditor, semincer infestat și cu dăunători în stare latentă și operarea intervențiilor exacte și țintite conform planurilor unde contingență și a protocoalelor fitosanitare;

- diminuarea pierderilor economice urmare a procurării plantelor și produselor vegetale infectate cu organisme dăunătoare, care sunt foarte dificil de combătut ori chiar imposibil, inclusiv cheltuieli la defrișarea plantațiilor multianuale;

- creșterea eficienței subvențiilor alocate pentru înființarea plantațiilor multianuale, în cazul plantării materialului contaminat cu organisme dăunătoare care duce la risipa mijloacelor financiare bugetare;

- Diminuarea numărului de tratamente fitosanitare de prevenție pentru agenții economici, costul unui tratament fitosanitar/ha culturi anuale variază între 650-1000 lei în funcție de condițiile climatice, cultură, asolament, costul produsului de uz fitosanitar, normei de consum a produsului, performanța tehnicii utilizate, altele.

- Prevenirea cazurilor de distrugere a plantelor, produselor vegetale contaminate cu organisme dăunătoare.

Din punct de vedere social, aprobarea proiectului de Hotărâre de Guvern și aplicarea prevederilor acestuia va contribui la asigurarea menținerii stării fitosanitare conforme pe întreg teritoriul țării.

Totodată, din punct de vedere administrativ, vor crește capacitățile de expertiză, evaluare și suport. Toate acestea, pe termen mediu nu va afecta importatorii și nici producătorii agricoli, fortificând sectorul producerii vegetale.

În cazul unui eventual eșec al intervenției preconizate atunci acesta depinde direct de gradul de implementare a prevederilor legislative din prezenta hotărâre, de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor pe întreg teritoriul republicii.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Reieșind din motivele invocate la pct. 3 lit. c) care expune necesitatea imperioasă de a aproba proiectul de hotărâre de Guvern, opțiuni alternative nu au fost analizate.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Riscuri care pot duce la eșecul intervenției au fost identificate următoarele:
- lipsa personalului calificat;
- lipsa echipamentului necesar;
- resurse financiare limitate, necesare implementării prevederilor propuse;- imposibilitatea exercitării atribuțiilor ANSA în asigurarea siguranței produselor vegetale.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Costuri suplimentare semnificative, care pot influența negativ activitatea economică a operatorilor din domeniile vizate nu s-au identificat. Intervenția propusă are impact pozitiv asupra activității economice ale acestora și vin să garanteze investițiile.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Este evident că Opțiunea II va oferi cele mai bune avantaje economice, politice și sociale.

Astfel se optează pentru promovarea Opțiunii II ca fiind una ce corespunde cerințelor europene, eficientă și utilă pentru autoritățile de control, agenții economici și alți subiecți implicați în domeniul vizat.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare.

Odată cu aprobarea proiectului de hotărâre de Guvern, acesta va fi implementat de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în limita atribuțiilor funcționale. Totodată, conform prevederilor noului act juridic ce vine să

reglementeze sănătatea plantelor (Legea nr. 422/2023), eliberarea pașapoartelor fitosanitare poate fi eliberată și de operatorii profesioniști, astfel se va diminua iluzia că obținerea unui pașaport fitosanitar este parte a unui control oficial și totodată se va elibera povara administrativă prin diminuarea responsabilităților personalului ANSA. Inspectorii fitosanitari ai subdiviziunilor teritoriale ale Agenției, vor asigura controlul fitosanitar al plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte, originare din Republica Moldova, la locul de producție, înainte de a circula pe teritoriul țării. Inspectorii fitosanitari din cadrul posturilor de inspecție la frontieră ale Agenției, vor asigura controlul fitosanitar al plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte, înainte de a fi introduse în circuit pe teritoriul țării. Reieșind din competențele ANSA, concluzionăm că nu sunt necesare schimbări instituționale, de resurse umane, odată cu necesitatea circulației pașapoartelor fitosanitare pe teritoriul Republicii Moldova.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

În calitate de indicatori de performanță monitorizați vor servi:

- reducerea semnificativă a numărului de contaminări a plantelor sau produselor vegetale cu organisme dăunătoare de carantină odată cu implicarea în controlul fitosanitar al operatorilor profesioniști autorizați;
- limitarea impactului economic al organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină precum și prevenirea introducerii/diseminării a organismelor dăunătoare de carantină;
- numărul de pașapoarte fitosanitare eliberate în conformitate cu cerințele Legii nr. 422/2023;
- numărul de returnări ale produselor de origine vegetală;
- numărul de măsuri fitosanitare, combaterea dăunătorilor, efectuate în pepiniere infectate, drept urmare a depistării lor, clauze contractuale anulate ca urmare a materialului săditor infestat;
- creșterea volumelor de produse exportate în Uniunea Europeană odată cu creșterea nivelului de credibilitate în raport cu producerea materialului săditor/semincer autohton;
- reducerea suprafețelor defrișate cauzate de infestări a materialului săditor în perioade inițiale de plantare.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

După aprobarea, publicarea hotărârii de Guvern în Monitorul Oficial al RM și implementarea conformă a normelor de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Normele Procedurii vor influența în mod diferit următoarele grupuri:

1. Primul grup interesat de intervenția propusă este constituit din autoritățile publice Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; Ministerul Mediului; Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Centrul de Armonizare a Legislației; Centrul Național Anticorupție; Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; Agenția de Mediu.
2. Agenții economici importatori de plante, produse vegetale și alte obiecte;
3. Producătorii agricoli locali care cultivă plante, produse vegetale și sunt expuși riscului la apariția organismelor dăunătoare, polifage sau de carantină.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Anunțul privind inițierea elaborării proiectului de hotărâre de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 333/2018 cu privire la aprobarea unor modele de acte, este plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-hotarare-de-guvern-de-modificare-a-hotararii-de-guvern-nr-3332018-cu-privire-la-aprobarea-unor-modele-de-acte/11789>.

Totodată, Analiza Impactului de Reglementare a fost expediat la consultări către asociațiile de profil și părțile interesate prin scrisoarea MAIA nr. 09-07/4/46 din 05.01.2024

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Până la moment nu au fost recepționate pozițiile entităților vizare în solicitarea MAIA din 05.01.2024. Sub compartimentul dat va fi completat pe măsura recepționării pozițiilor expediate de către asociațiile de profil.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact

Punctaj atribuit

	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alterativă 1</i>	<i>Opțiunea alterativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	-1		
povara administrativă	-1		
fluxurile comerciale și investiționale	+1		
competitivitatea afacerilor	+2		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0		
concurența pe piață	+1		
activitatea de inovare și cercetare	+3		
veniturile și cheltuielile publice	0		
cadrul instituțional al autorităților publice	0		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+1		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+2		
situația social-economică în anumite regiuni	0		
situația macroeconomică	+1		
alte aspecte economice	0		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	+1		
nivelul de salarizare	+1		
condițiile și organizarea muncii	-1/+1		
sănătatea și securitatea muncii	+1		
formarea profesională	+1		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	+1		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0		
modul sănătos de viață al populației	0		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		

accesul și calitatea serviciilor publice administrative	+1		
nivelul și calitatea educației populației	+1		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	+1		
biodiversitatea	0		
flora	+1		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	+1		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	+1		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	+1		
alte aspecte de mediu	0		
<p><i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i></p>			
Anexe			

Proiectul preliminar de act normativ
Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect și/sau analiza de impact
Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de
întreprinzător (după caz)
Alte materiale informative/documente (la decizia autorilor)

Anexă

PARTEA A

Modele de pașapoarte fitosanitare pentru circulația pe teritoriul Republicii Moldova

xxxxx / Plant Passport¹

- A xxxxx²
- B XX³ – xxxxx⁴
- C xxxxx⁵
- D XX⁷ sau 8

xxxxx / Plant Passport¹

- A xxxxx²
- B XX³ – xxxxx⁴
- C ^{5,6}
- D XX⁷ sau 8

xxxxx / Plant Passport¹

- A xxxxx²
- B XX³ – xxxxx⁴
- C xxxxx⁵
- D XX⁷ sau 8

6

xxxxx / Plant Passport¹

- A xxxxx²
- B XX³ – xxxxx⁴
- C xxxxx⁵
- D XX⁷ sau 8

xxxxx /
Plant
Passport¹

- A xxxxx²
- B XX³ – xxxxx⁴
- C xxxxx⁵
- D XX⁷ sau 8

6

xxxxx /
Plant
Passport¹

- A xxxxx²
- B XX³ – xxxxx⁴
- C xxxxx⁵
- D XX⁷ sau 8

xxxxx /
Plant
Passport¹

- A xxxxx² B XX³ – xxxxx⁴
- C xxxxx⁵ D XX⁷ sau 8

6

xxxxx /
Plant
Passport¹

- A xxxxx² C xxxxx⁵
- B XX³ – xxxxx⁴ D XX⁷ sau 8

PARTEA B

Modele de pașapoarte fitosanitare pentru introducerea și circulația în interiorul unei zone protejate

 xxxxx – XX / Plant Passport – PZ¹
 xxx⁹

A xxxxx²
B XX³ – xxxxx⁴
C xxxxx⁵
D XX⁷ sau 8

 ⁶

 xxxxx – XX / Plant Passport – PZ¹
 xxx⁹

A xxxxx²
B XX³ – xxxxx⁴
C ^{5,6}
D XX⁷ sau 8

 xxxxx – XX / Plant Passport – PZ¹
 xxx⁹

A xxxxx² **B** XX³ – xxxxx⁴ **C** xxxxx⁵ **D** XX⁷ sau 8

 xxxxx – XX / Plant Passport – PZ¹
 xxx⁹

A xxxxx² **B** XX³ – xxxxx⁴ **C** xxxxx⁵ **D** XX⁷ sau 8

 ⁶

xxxxx-XX/
Plant
Passport – PZ¹

xxx⁹

- A xxxxx²
- B XX³ – xxxxx⁴
- C xxxxx⁵
- D XX⁷ sau 8

6

xxxxx-XX/
Plant
Passport – PZ¹

xxx⁹

- A xxxxx²
- B XX³ – xxxxx⁴
- C xxxxx⁵
- D XX⁷ sau 8

xxxxx-XX /
Plant
Passport – PZ¹

xxx⁹

- A xxxxx² B XX³ – xxxxx⁴
- C xxxxx⁵ D XX⁷ sau 8

xxxxx-XX /
Plant
Passport – PZ¹

xxx⁹

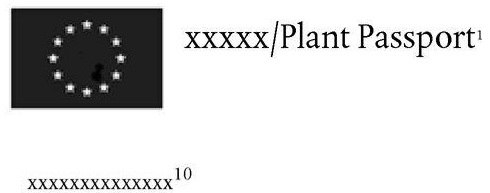
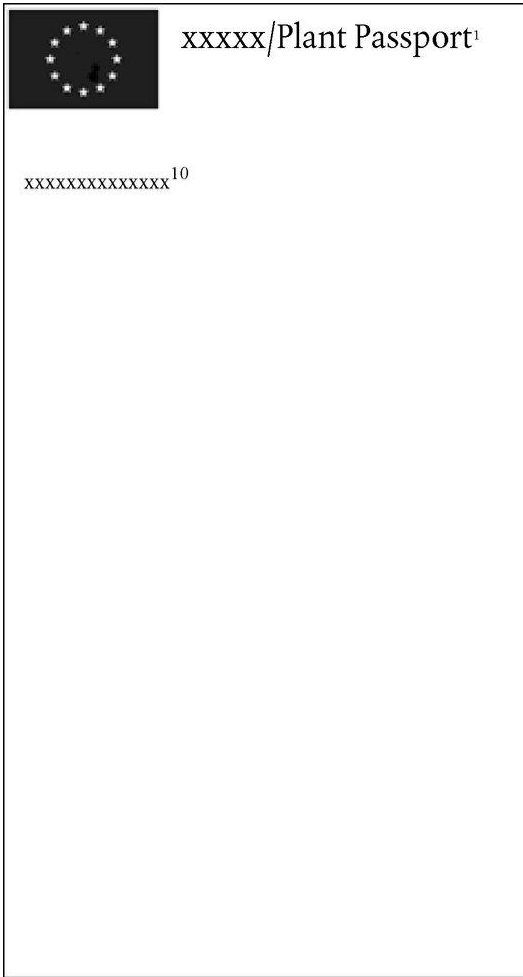
- A xxxxx² C xxxxx⁵
- B XX³ – xxxxx⁴ D XX⁷ sau 8

6

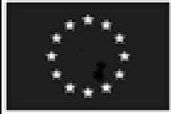
PARTEA C

Modele de pașapoarte fitosanitare pentru circulația pe teritoriul Republicii Moldova, combinate cu o etichetă de certificare

PARTEA D

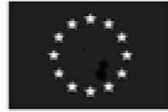
Modele de pașapoarte fitosanitare pentru introducerea și circulația în interiorul unei zone protejate, combinate cu o etichetă de certificare

xxxxx-XX/Plant Passport - PZ¹

xxx⁹

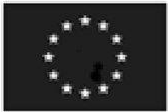
xxxxxxxxxxxxxxxx¹⁰

xxxxx-XX/Plant Passport - PZ¹

xxx⁹

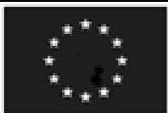
xxxxxxxxxxxxxxxx¹⁰

xxxxxxxxxxxxxxxx¹⁰

xxxxx – XX / Plant Passport – PZ¹

xxx⁹

xxxxxxxxxxxxxxxx¹⁰

xxxxx – XX / Plant Passport – PZ¹

xxx⁹

6